

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. XXXXII. de Baptis. & ejus effectu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

num, quod tunc hæc sint pars principalior & essentialis, sine qua pensum matutinale non solvatur: sine autem sit trinum Lectio, non excusari, eò quod tunc Lectioes sint materia levis & modica, adeoque insufficientes ad tollendam moralem matutinalis pensu integritatem. Joannes Sanchez ait indistinctè talem excusari, eò quod sine Lectioibus nõ salvetur integritas substantialis matutini. Quam sententiam sequitur Franc. de Arauxo de *stat. civ. disp. 9. casu ultimo n. 8.* qui addit, quod malit irrideri à Navarr. quàm novem aut etiam duodecim Psalmos cum solo diurnali in vanum recitare.

A D T I T. XXXXII.

De Baptismo & ejus effectu.

Pater Sannius *tom. 3. dist. 2. per quaestiones 16. tractat. de Sacramento Baptismi.* Ubi ex quaest. 1. notandum, quod tempus instituti hujus Sacramenti aliqui assignent ante mortem, dum Christus in Jordane baptizatus. alii quod Joannis 3. dixit ad Nicodemum: *Nisi quis renatus &c.* alii post Resurrectionem Matth. ultimi. quando dixit: *Euntes baptizate &c.* Scotus tenet institutum ante mortem Christi.

Ex quaest. 2. Est necessarius necessitate medii. Est autem necessitas medii, quando aliquid est ita necessarium, ut eo prætermissio vel scienter, vel ignoranter, vel ob impotentiam salus nullatenus acquiritur. Necessitas autem præcepti, quo prætermissio per ignoran-

tiam vel impotentiam salus adhuc acquiritur. Ex quaest. 3. Pro Baptismo fluminis suat textus promittentes salutem poenitentibus Ezech. 18. Si autem impius. item Actor. 10. Cornelius Centurio justificatus ante Baptismum fluminis. Item Trident. *Sess. 14. c. 4.* Pro sanguinis Matth. 10. Qui confitebitur me &c. Marci. 8. qui perdidit animam suam &c. Ex quaest. 5. Qui fictè, id est indispositè accedit, hoc tamen invincibiliter ignorat, quàm fictionem negativam vocant, is per collationem Baptismi characterem acquirit. Postea autem recedente fictione per solam attritionem producit in eo gratia, & peccata remittuntur. Si autem suscipiatur cum obiectè seu fictione positiva, id est, quando actu mortaliter peccat in susceptione, vel habitualiter voluntariè perseveret in peccato mortali, non operatur suos effectus, nisi obex tollatur vel per contritionem, vel attritionem unà cum Sacramento poenitentiae.

Ad num. 5. in fine adde. Ex quaest. 7. Scotus tenet contrariam sententiam. Rationem etiã dat hanc: quia nõ potest propriè dici ablutio, nisi fiat immersio & emerfio. Item quod sufficiat etiam unius guttæ quantitas, dummodo fluat ac extendatur per alias corporis partes.

Ad num. 6. in fin. adde. Ex quaest. 8. Græci habent formulam: Baptizetur servus Christi in nomine &c. Ratio: quia ortum fuit dissidium, & dicebant Christiani propter ministrum, quicquid baptizat: Ego sum Pauli, ego Cephæ ad Corint. 1. Unde ut schisma hoc tolleretur, ordinata fuit dicta formula.

Ex

Ex quæst. 9. Temporibus Apostolorum licitè & validè Baptismus si bat solius Christi nomine expresso. Probatur *Act. 2. 38.* Item *Act. 8. v. 16.* Item *Act. 10. v. 48.* item ex Can. à quodam. *de Consecrat. dist. 4.* An hodie valeret, non vult determinare. Scotus putat sub conditione esse rebaptizandum.

Ex quæst. 10. Substantialis mutatio in forma ponit irritum Sacramentum, vel per additionem; sic non valet: baptizo te in nomine Patris; increati, Filii creati &c. qui tollit increatæ Trinitatis invocationem. Vel addendo: in nomine B. Virginis, nisi hoc tantum devotionis vel intercessionis causa addatur. Vel per variationem v. g. in nomine domini. In nomine DEI U-nius & Trini. in nomine primæ, secundæ & tertiæ personæ. In nomine Ingeniti, Geniti & Doni. aliqui tamen de his formis dubitant. Probabiliter valet: In nomine Genitoris, Geniti & spirati: quia videtur sufficienter exprimi Trinitas secundum proprietates personales, & originem unius ab altera persona.

Omissio in lingua latina *ly, Ego, In, & Amen.* non irritat. Vitiat transpositio substantialis: *Te Patris ego baptizo* in nomine &c. non etiam *Te ego baptizo ego.* Vitiat interpositio vel interpunctio notabilis: quia non esset actus continuus.

An baptizari possit neque actuale neque originale peccatum habens? Aff. quia ad salvandam veritatem practicam formæ baptismi non requiritur nisi materia cum applicatione debita formæ, intentione ministri, & aliquo consensu baptizandij, & quod aliquem

effectum in eo sortiatur, quod fieri potest, & erit effectus Character in B. Virgine, in aliis Sanctis augmentum gratiæ. Quod autem dicitur: Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Intellige ordinariè & ex instituto si adsint, ut sit differentia inter formam pœnitentiæ, quæ expressum semper dicit ordinem ad peccatum præteritum, ut patet ex verbis: *Absolve te per modum Judicis.* Baptismus a. ex sua ratione non importat aliud, quam nitorem & munditiam rei lotæ, sive id fiat per amotionem sordium, si insint, sive per additionem pulchritudinis, si sordes non insint.

Ex quæst. 12. An monstrum humanum baptizandum? Si sit dubium an sit homo vel bestia, videndum an caput & pectus sub quo cor latitat, humanam formam habeat, & potest baptizari, secus si bestialem. Si dubium an plures animæ, tunc una pars, de qua certum, simpliciter, altera sub conditione baptizabitur. Probabile indicium duarum animarum si habeat duo capita, si duas spinas dorsi, si duplex cor; in adultis evidens erit signum, si habeant diversos & contrarios actus voluntatis & intellectus, una v. g. vult sobriè vivere, altera verò lascivire.

Obscrv. Differentias inter baptismum Christi & Joannis, quia hic non conferebat gratiam ex operato. *Trident. Sess. 7. de Baptismo.* Fuit à puro homine institutus & promulgatus. Non erat sub præcepto & pro solis adultis, non imprimebat characterem, poteratque iterari, nec conferebatur in nomine Trinitatis. Secus in Christi.

Ad num. 18. in fine adde. Ex eod. quæst. 13. Ex communi DD. parvulos infidelium agonizantes absque controversia posse baptizari parentibus in vitis. Quia lex charitatis erga proximum salvandum hoc petit.

Item quod parvuli Judæorum & infidelium subditorum Principibus Christianis etiam civiliter tantum, seu quoad jurisdictionem temporalem possint licite baptizari in vitis parentibus, maxime adhibita cautela, ne sub parentum cura relinquuntur est Scoti contra Zoef. & Th Ratio : quia in dominiis subordinatis obediendum est dominio Superioris, id est, DEI potius quam parentum, maxime in iis quæ spectant ad salutem animæ. In d. addit, quod plus est, inquit Scotus, videtur religiosè fieri, sit & ipsi parentes cogantur minus & terroribus ad suscipiendum baptismum. Unde in Concil. Tolet. 4. multum commendatur pietas Aseburii Hispan. Regis, quod Judæos coegerit ad fidem, & inde dicitur *Religiosus Princeps*.

Ex quæst. 15. An quis se ipsum possit baptizare? Respondetur negat. quia alius esse debet, qui gignit, & qui gignitur etiam Sacramentaliter. An unus plures simul? Respondetur affir. si necessitas. Dicendo: Baptizo vos ubi ly vos includit in se singulare pluries geminatum.

Quæres, si baptizans dicat: *Nos te baptizamus* an valeat. Respondetur affir. Quia h. cly nos significat tantum unum ministrum. Si duo simul & abluerent & proferrent verba, teneret quidem Baptismus, sed tamen

probabiliter unus solus baptizaret cum effectu Sacramentali, quem DEUS determinaret, sicut contigit de duobus Sacerdotibus simul unam hostiam consecrantibus.

Ex quæst. 16. qui adhibet patrinum hæreticum absque necessitate peccat. Est communis: quia non solet spondere ex corde de instruendo in rebus veræ Fidei, licet è contra baptizante hæretico, Catholicus patrinus esse possit, quia non communicat in exercitio pugnantem cum veræ Fidei professione. Busenb. lib. 6. tract. 2. c. 1. dub. 1. Dabius est, si tantum una vel altera gutta abluatur. 2. Si tantum pars minus principalis v. g. digitus, manus, pes. 3. Si tantum crines sint tincti. 4. Si infans adhuc involutus secundinæ peccat venialiter. Qui loco *re* dicit Petrum. Vel donationem, vel loco Baptizo, abluo. Dub. 4. Monstrum quod capite & pectore formam hominis refert esse baptizandum. Secus si bestiam. Quod si caput tantum sit ferinum, non, vel differendum. Si membra geminata, semel absolute, postea sub conditione.

AD TIT. XXXV.

De Reliquiis & Veneratione Sanctorum.

Observe ex Franc. de Arauxo quæst. 23. n. 2. quod Canonizatio sit Decretum definitivum, quo Summus Pontifex definitive constituit solenni ritualiquem hominem vitam sanctam in Catalogo Sanctorum, ut possit ac debeat vocari Sanctus, & à fidelibus coli